Ковальова Ганна Олександрівна

ЕПІДЕМІЧНА СИТУАЦІЯ З ВІЛ/СНІДУ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Кафедра мікробіології, вірусології та імунології,
Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Kovalyova Ganna Olexandrivna

EPIDEMIC STATE HIV/AIDS IN KHARKIV REGION

Department of Microbiology, Virology and Immunology,
National university of pharmacy, Kharkiv, Ukraine
E-mail: annakovalyova13@gmail.com; Kovalyova G. O.

Актуальність. Протидія ВІЛ-інфекції/СНІДу залишається одним з пріоритетних завдань держави. Головним лікувально-профілактичним закладом з проблем ВІЛ-інфекції/СНІДу в Харківській області є КЗОЗ «Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом», який має амбулаторно-поліклінічне відділення, денний стаціонар на 5 ліжок, відділ лабораторної діагностики, в структурі якого функціонують відділення діагностики ВІЛ-інфекції, клініко-діагностичне та ПЛР-лабораторія, відділ профілактичної роботи та епідмоніторингу, кабінет організаційно-методичної роботи та 2 кабінети анонімного обстеження, один з яких знаходиться на базі міської студентської лікарні. З метою обстеження населення міста та області на ВІЛ-інфекцію існує 8 діагностичних лабораторій (КЗОЗ «Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом», поліклініки Управління внутрішніх справ, Південної залізниці, КЗОЗ «Обласний центр служби крові», військово–медичний клінічний центр Північного регіону, центральні районні лікарні Лозівського, Балаклійського та Первомайського районів).

Мета роботи. Визначити епідемічні особливості ВІЛ/СНІДу в Харківській області у 2015 р.

Матеріали та методи. В ході роботи було проведено аналіз даних статистичної звітності Українського центру контролю за соціально небезпечними хворобами Міністерства охорони здоров'я України та Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом.

Результати дослідження. У структурі шляхів передавання ВІЛ-інфекції серед осіб з уперше в житті встановленим діагнозом ВІЛ-інфекції продовжує зростати частка осіб із статевим (гомо- та гетеросексуальним) шляхом інфікування ВІЛ. В Україні у 2015 р. цей показник досяг 59,2 % проти 57,8 % за відповідний період минулого року. В свою чергу, частка осіб, які інфікувались ВІЛ унаслідок введення наркотичних речовин ін'єкційним шляхом, зменшилась та становила 20,1 % проти 23,9 % у минулому році. У Харківській області статевий та парентеральний шляхи інфікування практично на одному рівні: статевий шлях становить 39,4 % (233 осіб) від усіх зареєстрованих проти 33,2 % у 2011 р. (189 осіб), парентеральний (через введення наркотичних заходів) – 38,9 % (230 осіб) у 2012 році проти 46,7 % у 2011 р. (266 осіб).

За даними сероепідеміологічного моніторингу у структурі обстежених найбільшу частину становлять донори (22 %) та вагітні (21 %). Від загальної кількості населення в області обстежено, включаючи всі категорії – 2,7 %, за виключенням донорів та вагітних – 1,5 %.

Згідно проведеного аналізу серомоніторингу рівень інфікованості серед обстеженого населення в поточному році становить 0,5 %, що нижче в порівнянні з минулим роком (2013 р. – 0,7 %). У порівнянні з аналогічним періодом минулого року збільшився рівень інфікованості серед наркозалежних з 3,1 % до 6,3 %, серед статевих партнерів з 22,0 % до 27,8 %. Знизився показник інфікованості серед засуджених з 8,9 % до 7,7 %, донорів з 0,07 % до 0,03 %. На одному рівні інфікованість вагітних 0,1 % та осіб з клінічними проявами ВІЛ-інфекції (1,1

%). Серед інших категорій населення показник інфікованості зменшився. Не виявлялася ВІЛ-інфекція серед кадрових донорів.

Більшу частину зареєстрованих ВІЛ-інфікованих в області склали чоловіки, кількість яких становить 52,4 % (144 особи), жінок - 47,6 % (131 особа).

За даними сероепідеміологічного моніторингу поширення ВІЛ в Україні, у структурі позитивних результатів найбільша частка припадала на осіб, обстежених на наявність антитіл до ВІЛ, за такими причинами: особи, які мають захворювання, симптоми та синдроми, при яких пропонуються послуги з консультування і тестування при зверненні за медичною допомогою (26,6 %); діти, народжені ВІЛ-інфікованими жінками, обстежені первинно у пологовому будинку (13 %); обстежені за власною ініціативою (12,6 %); споживачі ін'єкційних наркотичних речовин (9,3 %); особи з ризикованою статевою поведінкою (7,1 %); вагітні (6,6 %).

Показник захворюваності на ВІЛ-інфекцію на 100 тис. населення у Харківській області становив 10,1 (Україна – 23,7). В порівнянні з аналогічним періодом минулого року кількість ВІЛ-інфікованих зменшилась на 17 %.

Серед зареєстрованих ВІЛ-інфікованих більшу частину складали особи, які знаходяться в місцях позбавлення волі – 19,6 % - 54 особи, вагітні – 9,8 % - 27 осіб, обстежені за клінічними показаннями – 18,2 % - 50 осіб та донори – 1,8 % - 5 осіб.

Висновки. У минулі роки Україна мала найвищі темпи поширення ВІЛ-інфекції серед європейських країн. На сьогодні слід відмітити зменшення темпів приросту інфікування, захворюваності, а також смертності від хвороб, обумовлених СНІДом. Насторожує той факт, що 55 % українських громадян, які мають ВІЛ-позитивний статус, інфіковані статевим шляхом. А серед молоді тільки 40 % правильно називають шляхи інфікування ВІЛ-інфекцією.